

کرامت انسان در اسناد حقوقی اسلام و اعلامیه جهانی حقوق بشر

مرضیه رضانی

کرامت و حیثیت انسانی، از جمله اموری است که تعالیم دینی، به خصوص دین مبین اسلام، ارزش بسیار برای آن قائل شده و تمام احکام و قوانین اسلامی، حول حفظ این کرامت، در جریان است. در خارج از حوزه دینی، بسیاری از نظام های حقوقی دنیا، از جمله اعلامیه جهانی حقوق بشر، انگیزه خود را از تدوین مواد حقوقی حفظ حیثیت و شرافت انسانی اعلام می کنند. از آنجا که هر نظام حقوقی برای ارائه یک اساسنامه حقوقی، باید سه مرحله سخن پردازی (قانون نویسی)، تصویب و اجرا را طی کند، زمانی می توان گفت که حقوق و ارزش انسانی اعاده شده است که در مرحله سخن پردازی روشن شود کدام بُعد انسان و اساساً کدام انسان محور مواد حقوقی است؟ و در مرحله تصویب باید تمام مواد حقوقی، در جهت حفظ کرامت انسانی، و در مرحله اجرا نیز این مواد به طور عادلانه و به دور از هرگونه تبعیض اجرا شود.

این مقاله درصدد است به برخی از نقاط چالش میان این سه مرحله و نظام ارزشی و حقوقی اسلام بپردازد و با استفاده از نظریات بلند امام(ره) در باب انسان و سخنان ایشان در زمینه حقوق بشر غربی، استنباط کند که دیدگاه امام خمینی(ره) در باب حقوق بشر غربی چیست؟